

Aqqalu C. Jerimiassen
Atassut

UPA 2026/14-1
23. april 2026

Nunanut Allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2024-2025

(Nunanut Allanut, Inuutissarsiutinut Aatsitassanullu Naalackersuisoq)

Nunarsuatsinni pissutsit maanna ukiuni kingullerni marlunni atuuttut ila sutigut tamatigut suliniarnitsinni maanna qinikkatut initoqaat, imami maannakkugaaq ajoraluartumik initutigilersimapput, inuiaqatigiinni suleriaqqinnissarput sammitinniarnera aaliagiisarniarnitsinni oqimaannerujartuinnarluni.

Ilisimaqaarput ilaana USA-mit pissutsit assigiinngitsut atuuttut qanoq tamatsinnut una ukioq aallartisimalersoq innikuunersut.

USA pisuni kingullerni, USA-llu pissusilersuutigisaa ila initoqaat, tamannali ullumikkut qanoq killiffeqartitsiva?

Nunarsuarmioqatigut nunat annerusumik minnerusumilluunniit suleqatigisarsimasagut naalagaaffeqatigullu ila eqiigaaleramik, usimaannaami Kalaallit Nunaat nunarsuup avannaarsuani taanna taavani inissisimasoq.

Nunarsuatsinni sillimaniarneq illersornissarlu allanngoriartorput, aap, taanna erseqqissumik nassuiarneqarsimavoq. 2024/2025-imi Ukraine, Yemen taavalu Israel/Palæstina sorsunnikkut aporaaffiusut aningaasarsiornitsigut allatigullu niivernikkut akillu qaffariartuutaatigut malugilluaqaagut, ajoraluartumillu tassa nunarsuatsinni pissutsit tamakku suli aallukkusunneqaqaat, nunarsuarmioqatitta ilarpassuisa sorsunneq "nuannareqaat".

2026 aallartisimalersoq sillimaniarneq illersornissarlu sakkortusisamik aatsaat tamaarsuuneqalerpoq nunatsinni ajoraluartumik, taannalu pingaluttuinnartumik suli annertusaavigineqarnera avaqqukkuminaassingaluttuinnartoq erseqqissiartorpoq, tassami NATO-mut ilaanitsinni ukiorpassuarni nunat NATO-mut ilaasortat, BNP-minni agguaqatigiisillugu illersornissamut atortagassartik isumaqatigiisutaasoq eqquutsittarsimannginneranut tunngatillugu USA-p præsidientianit tusakulutsitsissutaqaq.

Tamannalu assut uagut ulluinnatsinnuttaaq sunniuteqarpoq.

Uagut Kalaallit nunatsinni sungiusimasarinikuunnisaannarparput annerusumik sakkutuut sumi tamaani takussaas.

Naallu Atassummiit illersornissakkut allatigullu suliniutit tamakkiisumik tapersersoraluaqalutigit, nunarsuarmioqatittalu erseqqissumik soqutiginnillutittaaq iliuseqqaqataanermikkut sakkutuunik NATO-mi ilaasortaneersunit tikittoqartarnera toqqammavimmigut ajunngittuugaluaq, nunaqqaterpassutsinnit ingammik nuummiunit apeqqusersuineq annertoriartorpoq. Tassalu illoqarfiup pingaarnersaatut inissisimasumi sakkutooqarneq aallaasisartunit assut apeqquserneqartalerluni iluarineqaannaranilu.

Tamanna Atassummiit tusaanngitsuusaaginnarusunngilarput, toqqissillutami nunatsinni inuunnarsinnaasuaannaqqulluta siunertaqaraluarpataluunniit, sakkutooq sakkutuujuvoq, taannalu allamiitikkusunneqarpat naalagaaffeqatigiit iluani oqaloqatigiinnigut pitsanngorsartariaqarpagut, ingasammik mittarfiit marluk anngajaat pingaarnertut inissisimajunnaarnikuusut pioreersillugit. Taakku periarfissaasinnaasut atagu naalagaaffimmi oqartussaasut qanimut oqaloqatigilaartigit.

Pineqartilluta ilaasarnissarput siunertaavoq, taava taannaavoq tassa eqquutitsinniagassarput nunaqqatitsinnut, Nuuk nuummiunit toqqissisimanarineerukkiartulersimappat siutigut matullugit pinnerput immaqa illikaallattariaqalerparput, ujartueqatigiinnissarpullu ukiuni aggersuni pitsaanerpaq nassaariniarsinnaalerlugu, immaqa Kangerlussuaq Narsarsuarlu tassani soorlu avaqqukkuminaattut.

Aningaasarpasuit milliardilikkaat nunatsinni illersornissakkut inerisaanikkut marlunnut avinneqarlutik inissitaasut illikartinneqarput, ilaatigut Danskit illersornissaq pillugu ministeriat Troels Lund Poulsen annertuumik tassani oqaloqatiginninnikkut tusarnaarlualuni pisinnaanera patsisaanerpaanut akuulluni, takussutissaq erseqqissoq danskit naalakkersuinikkut ingerlaneranni Venstre peqataatillugu nunarput annertunerpaamik pinnataqarsinnaasuaannartoq.

Taamaamat neriutta maanna danskit isumaqatigiinniarnermi talerperliit torrallaajumaartut, nunarput pinnataqarneruteqqikkumallugu.

USA ukiorpanni ilitut qaninnerpaatut illersortitullu pivarpur, naak maanna ukiup uuma ingerlanerani oqimaaqisut tujorminartullu aqqusaareeraluartigit USA-p præsidentianit, aana taasariaqagarput annernaraluarpalluunniit ilumoortoq; USA ileraarput, USA suli illersornissatsinnut isumalluutigaarput niuernikkullu suli annertuumik atorfissaqartipparput. Taanna annernaraluarpalluunniit piviusuuvoq, inuiaqatigiittullu aamma tatineqarniarnermik inissitsitaaqqanerput piviusuungaluaq qatsunnarsivoq inissisimaffik, taannalu pisoq utikuluttoq USA-p præsidentianit taaneqartarluni, qarsupitsiinnartarnissaanut piffissanngorunarpog maanna, qularniarluinnarmammi maanna ilumut taamaalorsinnaasoq, oqaali taamaallaat allornernik 100-junik siulliuallaartuunnartartoq.

Qanorluunniit iluaagitigaluarutsigu tassa suleqatiginerata USA-p ingerlattariaqarnera nangeqqiinnangassanngorteqqarpassipparput, niivernikkut nunarsuullu sinneranut suleqataanikkuuppat, naalagaaffeqatigiinnermut akuunissatta toqqarneqarnera Naalakkersuisut siulittaasuannit pisortatigoortumik erseqqissumik oqariartuutigineqareernikuvoq, taannaavorlu maanna illersuutitta annertunerpaartarerigaa.

Ilinniartitaanikkut allatigullu nunatta ineriartornerani nassuiaami suliat ingerlanneqartut suli ineriartortuarnissaat Atassummiit kaammattuutigeqqikkumavarput naalakkersuisunut, taannaammammi nunatta aningaasarsiornikkut ineriartorneranut matuersaat pitsaanerpaaq piviusorsiornerpaarlu.

Taamaalilluta Naalakkersuisut Atassummiit qutsavigaagut suliamut saqqummiussaannut, sulilluaqqinnissaannillu kissaallugit saqqummiussamut qujalluta.